

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225481
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117225481.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovaným: 1./ Q. P., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. K. J. XXX, XXX XX Y. K. J., 2./ Q. P., K.. XX.XX.XXXX, O. S. XXX, XXX XX I., o zaplatenie 1.864,88 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 20Csp/337/2017-137 z 24. januára 2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Priznáva žalovaným spoločne a nerozdielne proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a priznal žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 39,84 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. 2.1 Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si žalobou podanou na súde 22. decembra 2017 uplatnil voči žalovaným právo na zaplatenie 1.864,88 eur s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 30. marca 2015 uzatvoril so žalovanými zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 1.500,- eur. Žalovaní sa zaviazali splatiť poskytnutý úver spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 53,08 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaní sa dostali do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1 a do uplatnenia práva žalobcu podľa § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), t. j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatili len 46,- eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaní boli v omeškaní s úhradou splátky č. 1 o viac ako tri mesiace, žalobca 4. augusta 2015 úver zosplatnil.

2.2 Rozsudkom, č. k. 20Csp/337/2017-93 z 21. septembra 2018, súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1.304,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.304,- eur od 5. augusta 2015 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a priznal žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 39,84 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.3 Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej

inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru, nesprávnej hodnote celkovej výšky úveru, hodnote RPMN a o neuvedení konečnej splatnosti. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a o veci sám rozhodol tak, že žalobe vyhovie aj v časti, ktorá bola zamietnutá a prizná mu právo na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní a náhradu iných trov odvolacieho konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za podané odvolanie.

2.4 Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 25Co/5/2019-118 z 26. septembra 2019, zrušil rozsudok v napadnutom rozsahu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.5 Súd prvej inštancie vychádzal po vrátení veci zo skutočností, že žalobca uzatvoril so žalovanými 30. marca 2015 zmluvu, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 17,77 %, RPMN vo výške 26,84 % a priemernou RPMN vo výške 34,42 %. Žalovaní sa zaviazali poskytnutý úver splatiť v 36 mesačných splátkach po 53,08 eur. Žalovaným bolo vyplatených 1.350,- eur, pričom uhradili 46,- eur. Žalobca listom zo 14. júla 2015 úver z dôvodu omeškania žalovaných s úhradou splátok zosplatnil.

2.6 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že v zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanými absentuje údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a konečná splatnosť úveru, keďže tento údaj sa nachádza iba v oznámení veriteľa o schválení úveru. Poskytnutý úver sa žalovaní zaviazali splácať v 36 mesačných splátkach po 53,08 eur. Žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 1.350,- eur a žalovaní uhradili žalobcovi 46,- eur.

2.7 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 písm. f), g), j), § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Úrok z omeškania priznal žalobcovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovením § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

2.8 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

2.9 Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a s ohľadom na skutočnosť, že žalobca bol úspešný v časti zaplatenia 1.304,- eur, teda v rozsahu 69,92 % a žalovaní v rozsahu 30,08 %, priznal žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 39,84 %.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením tvrdil, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru, hodnote celkovej výšky úveru, či hodnote RPMN. Konštatoval, že poplatok za poskytnutie úveru nie je „súčasťou“ sumy úveru a zo zmluvy nevyplýva žiadne dojednanie, ktoré by umožňovalo prijať odlišný záver. Súčasne prezentoval názor, že započítanie ako forma splnenia záväzku je len nahradením dvoch reálnych operácií - vyplatenie úveru žalovaným ako veriteľom v prospech žalobcu (ako dlžníka) a uhradením poplatku žalobcom (ako dlžníkom). So zreteľom na tieto argumenty mal za to, že nejestvuje ani právny a ani ekonomický rozdiel medzi situáciou vyplývajúcou zo započítania a situáciou, kedy by sa uskutočnili obe spomenuté úhrady. Popritom podotkol, že zákon ako sumu úveru vymedzuje súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe o spotrebiteľskom úvere, a nie vyplatených spotrebiteľovi na jeho účet. K absencii údajov o konečnej splatnosti v zmluve konštatoval, že ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmito údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Čo sa týka žalobcom namietaných nesprávnych skutkových zistení, tvrdil, že zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi,

a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok a spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie aj v časti, ktorá bola zamietnutá a prizná mu právo na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní a náhradu iných trov odvolacieho konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku zaplateného za podané odvolanie.

4. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadрили.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalobcom a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie okresného súdu. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

10. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie systém ochrany spotrebiteľa zavedený smernicou Rady č. 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo

dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial a Salvat Editores z 27. júna 2000, C-168/05 Mostaza Claro z 26. októbra 2006).

11. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany spotrebiteľa, ktorú chce uvedená smernica dosiahnuť, Súdny dvor Európskej únie viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy.

12. V súvislosti s tým odvolací súd konštatuje, že ochrana, ktorú smernica priznáva spotrebiteľovi sa tak vzťahuje na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, zdrží namietania nekalej povahy zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej s dodávateľom z dôvodu, že o svojich právach nevie alebo z dôvodu, že od uplatňovania týchto práv ho odrádzajú náklady, ktoré by boli následkom súdneho konania (napr. rozsudok C-473/00 Cofidis z 21. novembra 2002).

13. Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerný obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany Súdneho dvora Európskej únie judikovaná nevyhnutnosť ex offa súdnej kontroly. Hoci je pravdou, že ESD zvýšil nároky na spotrebiteľov a ich aktivitu (napríklad Kušionová C-34/13), ale vo vzťahu k tomu, aby sa snažili a urobili viac preto, aby sa vec dostala pred súd. Pokiaľ však už vec je na súde a súd preskúmava vec, tak podľa názoru odvolacieho súdu je povinný súd ex offa reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky, a tak naplniť čl. 6 smernice.

14. Preto sa odvolací súd stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, ktorý predmetnú zmluvu podrobil ex offa kontrole, ale aj s jeho záverom, že zmluva neobsahuje údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je v tejto zmluve nesprávne uvedená výška RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa. Rovnako ako správny hodnotí odvolací súd záver súdu prvej inštancie, že v dôsledku absencie resp. nesprávneho uvedenia týchto údajov v zmluve sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. K odvolacej námietke žalobcu, že zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok a spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti odvolací súd uvádza, že údaj o konečnej splatnosti úveru musí byť vymedzený konkrétnym dátumom, a preto považuje argumentáciu odvolateľa za nedôvodnú.

16. Odvolací súd tiež podotýka, že z účelu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch možno vyvodiť, že ním bol akcent kladený na to, aby bol spotrebiteľ jasne a bez pochybností a ďalších výpočtov informovaný, kedy nastane konečná splatnosť úveru (t. j. dokedy bude splácať úver). Pojem „termín“ vyjadruje presné časové vymedzenie, ktorým je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, avšak v zmluve nie je uvedený ani tak, aby sa dal bez pochybnosti určiť odkazom na dohodnutý termín splatnosti jednotlivých splátok a ich počet. V zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť termín konečnej splatnosti vyjadrený presným dátumom a nie udalosťou, ktorá je závislá na vôli ktorejkoľvek zmluvnej strany, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej príhode ide o náležitosť predpokladanú zákonom. Úverová zmluva je konsenzuálnym kontraktom a už pri uzavretí zmluvy v deň uzavretia bez ohľadu na deň poskytnutia spotrebiteľského úveru musia byť dohodnuté aj podstatné obsahové náležitosti. Preto bolo povinnosťou žalobcu v zmluve jednoznačne a zrozumiteľne uviesť termín konečnej splatnosti úveru.

17. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

19. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní boli žalovaní úspešní v celom rozsahu a zároveň žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto súd priznal žalovaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).